van de procedure moet worden geraadpleegd.

2. Verlenging, zonder materiële wijziging, van een nationale maatregel voor de instandhouding van de rijkdommen van de zee, die eerder met inachtneming van de formele en materiële voorwaarden van het gemeenschapsrecht is vastgesteld, behoeft geen nieuwe raadpleging van de Commissie.

De nieuwe nationale maatregelen moeten echter wel aan de Commissie worden meegedeeld, teneinde deze in staat te stellen zich een nauwkeurig beeld te vormen van de stand van het recht dat in de verschillende Lid-Staten geldt.

In zaak 24/83,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van de Schotse High Court of Justiciary, in het aldaar aanhangig geding tussen

WOLFGANG GEWIESE EN MANFRIED MEHLICH,

en

COLIN SCOTT MACKENZIE, Procurator Fiscal te Stornoway,

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de gemeenschapsbepalingen betreffende de instandhouding van de rijkdommen van de zee,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: J. Mertens de Wilmars, president, T. Koopmans, K. Bahlmann, Y. Galmot, kamerpresidenten, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco, O. Due, U. Everling en C. Kakouris, rechters,

advocaat-generaal: Sir Gordon Slynn
griffier: P. Heim

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als folgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Het toepasselijke recht

Artikel 102 van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 1972, blz. 14) bepaalt, dat de Raad uiterlijk vanaf het zesde jaar na de toetreding van de nieuwe Lid-Staten — dat wil zeggen per 1 januari 1979 — op voorstel van de Commissie de voorwaarden vaststelt voor de uitoefening van de visserij, teneinde de bescherming van de visbanken en het behoud van de biologische rijkdommen van de zee te waarborgen.

Op 19 januari 1976 stelde de Raad verordening nr. 100/76 vast, houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector visserijprodukten, alsook verordening nr. 101/76 houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijk structuurbeleid in de visserijsector (PB L 20 van 1976, blz. 1 en 19).

Artikel 4 van verordening nr. 101/76 van de Raad luidt:

„Ingeval de uitoefening van de visserij in het ... gedeelte der zee van de Lid-Staten bepaalde visgronden aan de risico's van overbevissing blootstelt, kan de Raad, op voorstel van de Commissie, volgens de procedure van artikel 43, lid 2, van het Verdrag, de voor de instandhouding van deze visgronden noodzakelijke maatregelen vaststellen ..."

Tijdens zijn zitting van 30 oktober 1976 te 's-Gravenhage nam de Raad een resolutie aan — welke op 3 november daaropvolgend formeel werd vastgesteld — waarbij werd overeengekomen dat de Lid-Staten met ingang van 1 juni 1977 in een onderling afgestemde actie hun visserijzones langs hun aan de Noordzee en de noordelijke Atlantische Oceaan gelegen kusten zouden uitbreiden tot 200 mijl.

Bij die gelegenheid verklaarde de Raad zich akkoord (bijlage VI bij de resolutie van 3 november 1976) met een verklaring van de Commissie van de volgende inhoud:

„In afwachting van de invoering van de thans in voorbereiding zijnde communautaire maatregelen inzake de instandhouding van het visbestand zullen de Lid-Staten geen unilaterale instandhoudingsmaatregelen nemen.

Indien echter in de internationale commissies voor de visserij geen overeenstemming wordt bereikt voor het jaar 1977 en indien vervolgens niet onmiddellijk autonome communautaire maatregelen kunnen worden aangenomen, kunnen de Lid-Staten als conservatoire maatregel en op niet-discriminerende wijze de passende maatregelen nemen ter bescherming van de visbestanden in de viszones die aan hun kusten grenzen.

Alvorens deze maatregelen te nemen, tracht de betrokken Lid-Staat de goedkeuring van de Commissie te verkrijgen, die in alle stadia van deze procedure moet worden geraadpleegd.

Deze eventueel te nemen maatregelen lopen niet vooruit op de beleidslijnen die zullen worden aangenomen voor de tenuitvoerlegging van de communautaire instandhoudingsmaatregelen."

Op 18 februari 1977 aanvaardde de Raad verordening nr. 350/77 tot vaststelling van bepaalde overgangsmaatregelen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden (PB L 48 van 1977, blz. 28).

Tijdens zijn zitting van 30 en 31 januari 1978 bereikte de Raad overeenstemming over de volgende verklaring:

„De Raad heeft ingestemd met de mededeling van de Commissie, dat bij gebreke van een gemeenschappelijke regeling, nationale maatregelen slechts getroffen kunnen worden voor zover deze strikt noodzakelijk zijn uit hoofde van de instandhouding en het beheer der visbestanden, niet discriminerend zijn, in overeenstemming met het Verdrag en nadat voorafgaand de goedkeuring van de Commissie is gevraagd" (PB C 154 van 1978, blz. 5).

Uit het voorgaande volgt, dat zolang de Commissie geen gebruik maakt van haar uitsluitende bevoegdheid terzake, de Lid-Staten, met inachtneming van bepaalde materiële en formele voorschriften, maatregelen van beperkte draagwijdte kunnen vaststellen.

Materieel moeten deze maatregelen noodzakelijk zijn voor de instandhouding van de rijkdommen van de zee. De formele voorschriften volgen uit de in artikel 5 EEG-Verdrag neergelegde en in bijlage VI bij de resolutie van 's-Gravenhage nader omschreven verplichting om de Gemeenschap de vervulling van haar taak te vergemakkelijken, en uit de toezichthoudende taak die de Commissie bij artikel 155 EEG-Verdrag is opgdragen.

Op 4 mei 1981 stelde de regering van het Verenigd Koninkrijk de Commissie in kennis van twee wettelijke regelingen: de West Coast Herring (Prohibition of Fishing) Order 1981 (Statutory Instruments 1981/585) en de North Coast (Prohibition of Herring Fishing) Regulations (Northern Ireland) 1981 (S.I. 1981/100), die op respectievelijk 1 mei en 27 april van kracht waren geworden en enkel bedoeld waren ter verbetering van een technische vergissing in de West Coast Herring (Prohibition of Fishing) Order van 3 juli 1978 (S.I. 1978/930) (hierna: de Order van 1978).

De Order van 1978, die de haringvangst in sector VIa van de Internationale Raad voor het Onderzoek der Zee (hierna: ICES-sector VIa) verbood, was vastgesteld op basis van het voorstel van 16 juni 1978 van de Commissie aan de Raad, om conform de ICES-aanbevelingen de totale toegestane vangst (hierna: TAC) voor haring in die sector op nul te bepalen. Ondanks het feit dat de Raad tijdens zijn zitting van 21 juni 1978 geen overeenstemming had weten te bereiken over het voorstel van de Commissie, keurde deze laatste op 22 december 1978 de Order van 1978 toch uitdrukkelijk goed.

Op 27 mei 1981 vroeg de Commissie de regering van het Verenigd Koninkrijk, waarom zij de Order van 1978 had gewijzigd.

Bij brief van 1 juli 1981 antwoordde de Britse regering, dat de fout die aan het licht was gekomen tijdens een geding voor de Engelse Divisional Court en die tot de nietigverklaring van de Order van 1978 leidde, voortkwam uit het feit dat voor een smalle zeestrook aan de Noordierse kant van de mediaan tussen Schotland en Noord-Ierland, waarop deze Order van toepassing was, geen bevoegdheid kon worden ontleend aan de Sea Fish (Conservation) Act 1967. De

fout was hersteld door middel van de twee Orders van 1981, waarvan er een was vastgesteld krachtens een voor Noord-Ierland geldende wet.

Op 28 juli 1981 verzocht de Commissie de regering van het Verenigd Koninkrijk, de besluiten die haar op 4 mei van dat jaar ter kennis waren gebracht, niet toe te passen, „maar ze op te heffen of desnoods te vervangen door maatregelen die met haar voorstellen verenigbaar waren ..." De Commissie motiveerde haar brief als volgt.

Onder verwijzing naar haar voorstellen om de TAC voor haring in de ICES-sector VIa voor 1981 te verhogen van nul tot 65 000 ton (waarvan 55 000 ton voor de Gemeenschap), welke voorstellen op 12 juni en 24 juli aan de Raad waren voorgelegd en die gebaseerd waren op het verslag dat de werkgroep haring tijdens de ICES-zitting van 27 april tot 5 mei 1981 had opgesteld, en op aanbevelingen van de Adviescommissie voor visserijbeheer (ACFM) van de ICES van 3 juli daaropvolgend, verklaarde de Commissie geen goedkeuring te kunnen hechten aan de Britse Orders van 1981, aangezien de instandhoudingsbehoeften deze niet meer konden rechtvaardigen. De Commissie verklaarde voorts, dat dit ook gold voor de andere Britse Orders van 1977 en 1978.

De Commissie wees er voorts op, dat zij in een verklaring tijdens de Raadsvergadering van de dag tevoren — 27 juli 1981 — krachtens haar toezichthoudende taak ex artikel 155 EEG-Verdrag een beroep op alle Lid-Staten had gedaan om „met het oog op het zwaarwegende openbaar belang dat op het spel staat, bij wijze van voorzorgsmaatregel en in afwachting van een definitieve beslissing van de Raad, ... hun visserijrechten dusdanig uit te oefenen, dat de vaartuigen die hun vlag voeren ... vissen in overeenstemming met de voorstellen (voor TAC's) van de Commissie ... die zij in de huidige situatie als bindend voor hen beschouwt" (PB C 224 van 1981, blz. 1).

Bij brief van 12 augustus 1981 deelde de regering van het Verenigd Koninkrijk mee, dat zij de Orders waarvan zij op 4 mei 1981 mededeling had gedaan, zou intrekken.

2. Het procesverloop

Op 10 juli 1981 werden twee Duitse vissersschepen, die ten westen van Schotland, in de ICES-sector VIa op haring aan het vissen waren, door de Britse autoriteiten opgebracht.

Op aanklacht van de procurator fiscal te Stornoway werden de kapiteins van de schepen, Mehlich en Gewiese, vervolgd door de Sheriff Court aldaar en schuldig bevonden aan overtreding van de Order van 1981. De betrokkenen werden berispt en hun vangsten verbeurd verklaard.

Van die vonnissen is bij de Schotse High Court of Justiciary beroep (review) ingesteld in de vorm van „Stated Case", op grond dat de Order van 1981 naar gemeenschapsrecht ongeldig was.

Bij beschikking van 11 februari 1983 heeft de High Court of Justiciary verzocht om een uitspraak over de navolgende prejudiciële vraag:

„Wanneer een Lid-Staat na 1 januari 1979 de Commissie in kennis stelt van de hernieuwde vaststelling — zonder materiële wijziging — van een nationale instandhoudingsmaatregel die zelf in overeenstemming met het gemeenschapsrecht was vastgesteld en gehandhaafd, moet

dan de opnieuw vastgestelde maatregel worden geacht te zijn genomen en gehandhaafd in overeenstemming met het gemeenschapsrecht, ook indien een uitdrukkelijke goedkeuring van de Commissie ontbreekt?"

De verwijzingsbeschikking is op 16 februari 1983 ter griffie van het Hof ingeschreven.

Krachtens artikel 20 van 's Hofs Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door de regering van het Verenigd Koninkrijk en de procurator fiscal te Stornoway, vertegenwoordigd door P. Fraser, Solicitor General voor Schotland, en W. H. Godwin van het Treasury Solicitor's Department, als gemachtigden; de regering van de Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door M. Seidel, Ministerialrat bij het Bondsministerie van Economische zaken, R. Illing, Ministerialrat bij het Bondsministerie van Voedselvoorziening, Land- en Bosbow, en J. Sedemund, advocaat te Keulen, als gemachtigden; en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door R. Wainwright, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, krachtens de artikelen 21 van 's Hofs Statuut-EEG en 45 van het Reglement voor de procesvoering besloten tot instructiemaatregelen over te gaan.

Bij griffiersbrief van 17 oktober 1983 is de Commissie verzocht, vóór 4 november 1983 de volgende vragen te beantwoorden.

1. Volgens de Commissie (schriftelijke opmerkingen blz. 8, tweede alinea) blijkt uit de door de Raad op 19 december 1978 en daarna genomen besluiten betreffende „overgangsmaatregelen", dat de formele vereisten (mededeling vooraf aan de Commissie en goedkeuring door deze laatste van de maatregel voor zijn inwerkingtreding) enkel dwingend zijn wanneer het om nieuwe maatregelen gaat, doch niet wanneer een bestaande maatregel zonder materiële wijziging wordt verlengd. De Commissie wordt verzocht te preciseren aan welk(e) besluit(en) van de Raad zij denkt.

2. In de schriftelijke opmerkingen heet het, dat de Raad na zijn zitting van 16 december 1980 de Lid-Staten heeft verzocht om voor 1981 rekening te houden met de voorstellen van de Commissie van 18 november en 16 december 1980 om een negatieve TAC vast te stellen, en dat hij de Lid-Staten na zijn zitting van 27 maart 1981 heeft verzocht om ter voorkoming van ernstige verstoringen, evenals in vorige jaren voor 1981 passende instandhoudingsmaatregelen te treffen. De Commissie wordt verzocht te preciseren, of deze verklaringen in formele besluiten waren vervat.

3. De Commissie wordt verzocht het Hof mee te delen, op welk tijdstip het Verenigd Koninkrijk uitvoering heeft gegeven aan zijn op 12 augustus 1981 meegedeeld voornemen om de in geding zijnde, op 1 mei 1981 van kracht geworden Orders op te heffen.

De Commissie heeft op 3 november 1983, binnen de gestelde termijn, geantwoord.

II — Samenvatting van de schriftelijke opmerkingen

De *regering van het Verenigd Koninkrijk* bespreekt eerst de totstandkoming van de Orders van 1978 en 1981 en de gronden

waarom de eerstgenoemde werd gewijzigd, om vervolgens te stellen dat de Order van 1981 in overeenstemming is met het communautaire visserijrecht. Tot staving hiervan voert de Britse regering de volgende argumenten aan.

Na eraan te hebben herinnerd dat de Commissie de Order van 1978 op 22 december 1978 had goedgekeurd, wijst de Britse regering erop, dat de Order van 1981 inhoudelijk niet afweek van die van 1978. De twee Orders vormen dus één maatregel in de zin van de rechtspraak van het Hof. Onder verwijzing naar rechtsoverweging 4 van het arrest van 5 mei 1981 (zaak 804/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk, Jurispr. 1981, blz. 1045) betoogt de Britse regering dat de Order van 1978 geldig is gebleven voor zover zij in overeenstemming was met de van tijd tot tijd door de Raad vastgestelde overgangsmaatregelen en met de verklaringen in de notulen van de Raad. De aan de Order van 1978 gegeven goedkeuring moet worden geacht zich uit te strekken tot de Order van 1981, die overeenkomstig artikel 3 van verordening nr. 101/76 van de Raad van 19 januari 1976 aan de Commissie is meegedeeld.

In de tweede plaats meent de Britse regering, dat de Order van 1981, zowel naar inhoud als ten aanzien van de procedure volgens welke zij is vastgesteld en ten uitvoer gelegd, in overeenstemming is met het gemeenschapsrecht.

Ofschoon de bevoegdheid om instandhoudingsmaatregelen voor de visserijsector te treffen, volgens 's Hofs arrest van 5 mei 1981 in beginsel is overgegaan op de Gemeenschap, mogen de Lid-Staten indien aan zekere materiële en formele voorwaarden wordt voldaan, nog nationale maatregelen vaststellen. Volgens de Britse regering die daartoe verwijst naar de rechtsoverwegingen 31 en 32 van genoemd arrest van 5 mei 1981, zijn die voorwaarden voldaan.

Inhoudelijk moeten de vastgestelde maatregelen noodzakelijk zijn voor de instandhouding. Welnu, sinds 1978 — en ook nog in 1981 — was een verbod op de haringvangst in de ICES-sector VIa noodzakelijk. De Commissie had trouwens voor 1981, op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten en adviezen, een voorstel in die zin gedaan. Dit verklaart waarom de Commissie, na in kennis te zijn gesteld van de maatregelen voor 1981, aanvankelijk geen bezwaar of voorbehoud heeft geformuleerd.

Wat de procedure betreft, erkent de Britse regering, dat de verplichte uitgebreide raadpleging bedoeld in bijlage VI bij de resolutie van Den Haag, formeel niet heeft plaatsgevonden, daar de Order van 1981 drie dagen voor de mededeling ervan aan de Commissie van kracht is geworden. Het valt echter aan te nemen, dat deze verplichting niet absoluut is en moet worden gezien in verband met de aard van de vastgestelde maatregel — in casu, een formele wijziging van een eerder door de Commissie goedgekeurde Order.

In de derde plaats stelt de Britse regering de vraag aan de orde, wat de gevolgen zijn van de voorstellen die de Commissie na de mededeling van de Order van 1981 heeft voorgelegd. Ofschoon deze vraag naar de mening van de Britse regering niet relevant is voor de gevraagde prejudiciële beslissing, zet zij toch, voor het geval het probleem voor of door het Hof

zou worden opgeworpen, uiteen waarom die voorstellen geen rechtsgevolgen kunnen hebben voor de situatie die tot het hoofdgeding heeft geleid.

Er zijn twee redenen: de chronologie der gebeurtenissen en de bevoegdheidsverdeling tussen de Commissie en de Raad.

Op 5 mei, dat wil zeggen de dag na de mededeling van de Order van 1981, beval een ICES-werkgroep de vaststelling aan van een positieve TAC voor de ICES-sector VIa; deze aanbeveling werd op dat moment niet onderzocht door de Adviescommissie voor visserijbeheer (ACFM), die de aanbevelingen van de werkgroep omzet in definitieve adviezen. Volgens de Britse regering brengt die ACFM vaak wijzigingen aan in de aanbevelingen van de werkgroep.

Op 12 juni wijzigde de Commissie haar — door de Raad nog niet goedgekeurde — voorstel betreffende de TAC voor 1981 in die zin, dat de TAC van nul ton op 62 500 ton werd gebracht, waarvan 55 000 voor de Gemeenschap.

Op 3 juli 1981 gaf de ACFM een definitief wetenschappelijk advies, waarin zij zich stelde achter de aanbeveling van de werkgroep van 5 mei om de TAC op 65 000 ton te bepalen.

Op 24 juli 1981 diende de Commissie op grond van dit advies een nieuw voorstel in tot vaststelling van een TAC van 65 000 ton, waarvan 55 000 ton voor de Gemeenschap.

Hierbij zij erop gewezen, dat de regering van de Bondsrepubliek Duitsland al op 29 juni visvergunningen voor de ICES-sector VIa aan de verdachten in het hoofdgeding had afgegeven.

Tijdens zijn vergadering van 27 juli 1981 werd door de Raad echter geen akkoord bereikt over de voorstellen van de Commissie.

De Britse regering verklaart het onaanvaardbaar te achten dat alleen al het bestaan van voorstellen van de Commissie, die op het tijdstip waarop de verdachten in het hoofdgeding in overtreding waren — 10 juli 1981 —, nog niet door de Raad waren onderzocht, de Order van 1981 naar gemeenschapsrecht van haar rechtskracht zou kunnen beroven.

Bovendien waren de voorstellen van de Commissie uitsluitend tot de Raad gericht en niet tot de Lid-Staten.

Ofschoon de Lid-Staten bij stilzitten van de Raad gemachtigd zijn om alle dienstige maatregelen te treffen, mag dat stilzitten niet worden vermoed; eerst nadat de Raad een redelijke tijd om te handelen heeft gehad, kan men eventueel constateren dat hij in verzuim is. In dit verband meent de Britse regering, dat de tijdspanne tussen 12 juni 1981 — indiening van het eerste voorstel van de Commissie — en enerzijds 29 juni 1981 — toen de Duitse autoriteiten aan de betrokkenen visvergunningen afgaven — en anderzijds 10 juni — toen de verdachten in het hoofdgeding hun overtreding begingen — de vaststelling van nieuwe maatregelen door de Lid-Staten niet kan rechtvaardigen.

De Britse regering beklemtoont tenslotte, dat zij het visverbod in de ICES-sector VIa na de brief van de Commissie van 28 juli 1981 heeft ingetrokken.

De Britse regering komt tot de conclusie, dat de vraag van de High Court of Justiciary bevestigend moet worden beantwoord.

De *regering van de Bondsrepubliek Duitsland* verklaart dat zij op grond van de verklaring van de Raad van 16 december 1980, volgens welke de Lid-Staten bij hun visserijactiviteiten rekening moesten houden met de door de Commissie voorgestelde TAC, en van het voorstel van de

Commissie van 12 juni 1981 op 29 juni 1981 had besloten vergunningen voor de haringvisserij in de ICES-sector VIa af te geven. Deze vergunningen konden te allen tijde weer worden ingetrokken en de vergunninghouders waren verplicht om alle vangsten te melden, om te voorkomen dat de Duitse vissers oneerlijk zouden worden bevoordeeld. De Duitse regering wijst er in dit verband op, dat de Duitse vissersvloot 5 500 ton had gevangen, dit wil zeggen minder dan het quotum van 6 150 ton dat de Commissie in haar voorstel van 24 juni 1981 aan de Bondsrepubliek had toegedacht.

Overeenkomstig de beginselen van 's Hofs arrest van 5 mei 1981 (zaak 804/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk, reeds aangehaald) was het na het mislukte overleg binnen de Raad in 1981 des te meer noodzakelijk dat de Lid-Staten zich aan de voorstellen van de Commissie hielden, en inzonderheid aan dat van 12 juni 1981, waarin de Commissie verklaarde „dat het noodzakelijk was de visgronden ten westen van Schotland zo snel mogelijk weer open te stellen."

Alvorens te onderzoeken of de Order van 1981 verenigbaar is met het gemeenschapsrecht, geeft de Duitse regering een samenvatting van de gehele wetgeving en rechtspraak, die men zich naar haar mening voor ogen dient te houden bij de beantwoording van de prejudiciële vraag.

Daarbij wijst de Duitse regering er met name op, dat ingevolge de resolutie van Den Haag en de verklaring van de Raad na zijn zitting van 30-31 januari 1978, nationale maatregelen enkel toelaatbaar zijn voor zover zij „strikt noodzakelijk" zijn voor de instandhouding en het beheer van de visvangsten en „nadat voorafgaand de goedkeuring van de Commissie is gevraagd." Volgens voornoemd arrest van 5 mei 1981 is dit een uitvloeisel van de overdracht van bevoegdheden van de Lid-Staten aan de Gemeenschap, die ter zake van de instandhouding van de rijkdommen van de zee sinds 1 januari 1979 volledig en onherroepelijk is.

Volgens de Duitse regering is de Britse Order van 1981 strijdig met de materiële en formele regels van het gemeenschapsrecht. Verwijzend naar de conclusie van advocaat-generaal Reischl van 11 november 1981 (zaak 269/80, Tymen, Jurispr. 1981, blz. 3095), stelt zij dat de dwingende noodzaak om *beide* soorten regels na te leven (onderstreping van de Duitse regering), verband houdt met het belang dat het Hof hecht aan de volledige en onherroepelijke bevoegdheidsoverdracht aan de Gemeenschap.

Met betrekking tot de materiële voorwaarden stelt de Duitse regering, dat het in de Order van 1981 overgenomen absolute visverbod niet meer gerechtvaardigd was, aangezien het, gelet op de sedert het begin van dat jaar beschikbare wetenschappelijke gegevens, voor het beheer en de instandhouding van de visbestanden niet meer „strikt noodzakelijk" was, om de woorden van de verklaring van de Raad van 30 en 31 januari 1978 te gebruiken.

Ofschoon de Commissie de Raad had voorgesteld om de TAC voor haring in de ICES-sector VIa voor de jaren 1979, 1980 en 1981 op nul te houden, was het de deskundigen al in de eerste maanden van 1981 bekend dat de haringstand in deze sector aanmerkelijk boven het peil lag dat in eerdere ICES-adviezen als voorwaarde voor de hervatting van de visserij was aangehouden. Waar zo'n

verbod dus niet meer nodig was, had de regering van het Verenigd Koninkrijk moeten optreden als „beheerder van het gemeenschappelijk belang", rekening houdend met de doelstelling van het gemeenschappelijk visserijbeleid, dat niet alleen is gericht op de instandhouding van bepaalde visbestanden, maar ook op de meest rationele exploitatie van bestaande visgronden, en met de belangen van alle vissers in de Gemeenschap.

De zuiver formele rechtvaardiging die de regering van het Verenigd Koninkrijk aanvoert, inhoudende dat de Commissie enkele jaren eerder maatregelen had goedgekeurd overeenkomend met die welke in de Order van 1981 waren vervat, wijst op een miskenning van de materiële voorwaarden voor de instandhoudingsmaatregelen, die in de loop der jaren onvermijdelijk aan wijziging onderhevig zijn en nopen tot een gedetailleerd onderzoek op basis van de meest recente, tenminste eens per jaar verzamelde wetenschappelijke gegevens. Bovendien wordt het visserijbeleid van jaar tot jaar opnieuw vastgesteld.

Aan het belang van deze opmerking doet niet af dat de Raad na zijn zitting van 16 december 1980 heeft verklaard, dat de Lid-Staten voor 1981 rekening moesten houden met de TAC-Voorstellen van de Commissie van 18 november en 16 december 1980, en in zijn verklaring van 27 maart 1981 de Lid-Staten heeft verzocht om ter voorkoming van ernstige verstoringen zelf soortgelijke maatregelen te treffen als die welke zij reeds in voorgaande jaren hadden genomen. Deze verklaringen kunnen de Lid-Staten immers niet ontslaan van de verplichting om de meest recente wetenschappelijke gegevens te onderzoeken alvorens eerder vastgestelde maatregelen te verlengen, en daarbij rekening te houden met de daarop gebaseerde voorstellen van de Commissie.

Voor zover het de formele vereisten betreft, meent de Duitse regering, dat de Order van 1981 is vastgesteld in strijd met de verplichting om van een maatregel kennisgeving te doen en er goedkeuring voor te verkrijgen alvorens hij ten uitvoer wordt gelegd.

Onder verwijzing naar rechtsoverweging 27 van het arrest van 5 mei 1981 (zaak 804/79) meent de Duitse regering, dat het ontbreken van raadpleging „in alle stadia van de procedure" in de zin van bijlage VI bij de resolutie van Den Haag, volstaat om te kunnen constateren dat de nationale maatregel nietig is.

Het absolute karakter van de verplichting om de Commissie vóór de inwerkingtreding van de nationale maatregel te raadplegen, is een uitvloeisel van de bevoegdheidsoverdracht aan de Gemeenschap en van de toezichthoudende taak van de Commissie krachtens artikel 155 EEG-Verdrag. Om die reden moet de Commissie „de voorgestelde maatregelen behoorlijk kunnen onderzoeken" (arrest van 16 december 1981, zaak 269/80, Tymen, Jurispr. 1981, blz. 3093, r.o. 13) om „de voorgestelde bepalingen in al hun implicaties te beoordelen" (arrest van 5 mei 1981, zaak 804/79, reeds aangehaald, r.o. 35).

Hieruit volgt, dat wanneer een Lid-Staat een nationale maatregel neemt voor de instandhouding van de rijkdommen van de zee en de Commissie daarbij voor een voldongen feit plaatst, hij zijn bevoegdheden overschrijdt en inbreuk maakt op een wezenlijk vormvoorschrift, in de zin van artikel 173 EEG-Verdrag, zoals dit wordt opgevat door het Hof (zie met name het arrest van 29 oktober 1981, ge-

voegde zaken 209-215 en 218/78, Van Landewyck, Jurispr. 1980, blz. 3125, r.o. 47).

In aansluiting hierop verwijst de Duitse regering naar het door het Hof in de vier arresten van 11 december 1973 ontwikkelde beginsel (zaken 120/73, Lorenz, 121/73, Markmann, 122/73, Nordsee, en 141/73, Lohrey, Jurispr. 1973, blz. 1471, 1495, 1511 en 1527), volgens hetwelk particulieren ingeval van schending van de verplichting om de voorgenomen steunmaatregel overeenkomstig artikel 93, lid 3, EEG-Verdrag aan te melden, rechten kunnen inroepen die de nationale rechterlijke instanties hebben te handhaven. Volgens de Duitse regering kunnen de verdachten in het hoofdgeding mutatis mutandis op grond van dit beginsel stellen dat de Order van 1981 niet op hen van toepassing is.

Zou de nietigheid van de Order van 1981 niet voortvloeien uit het ontbreken van voorafgaande raadpleging, dan moet zij worden gebaseerd op het ontbreken van voorafgaande goedkeuring door de Commissie.

De Duitse regering baseert zich hierbij op de opmerkingen van de Commissie in zaak 804/79 voornoemd, volgens welke de Lid-Staten in geen geval andere maatregelen mogen vaststellen dan door haar zijn voorgesteld of goedgekeurd (arrest van 5. 5. 1981, zaak 804/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk, Jurispr. 1981, blz. 1057). In de tweede plaats verwijst de Duitse regering naar het arrest van 16 december 1981 (zaak 269/80, Tymen, Jurispr. 1980, blz. 3079), waarin het Hof verklaarde, dat met het gemeenschapsrecht in strijd was een nationale instandhoudingsmaatregel die inhoudelijk goeddeels in overeenstemming was met de voorstellen van de Commissie, maar die zonder haar goedkeuring was vastgesteld. Uit dit arrest volgt, dat een dergelijke nationale maatregel geen rechtsgrondslag kan opleveren voor een strafrechtelijke veroordeling.

De vraag of een door de Commissie achteraf verleende goedkeuring de schending van de raadplegingsverplichting ongedaan kan maken, is niet relevant, daar het Hof in rechtsoverweging 37 van vorengenoemd arrest van 5 mei 1981 een dergelijk argument reeds heeft verworpen en de regering van het Verenigd Koninkrijk in elk geval die goedkeuring niet heeft verkregen.

Tot slot stelt de Duitse regering, dat zelfs indien de Order van 1981 niet in strijd was met het gemeenschapsrecht, de handhaving ervan na het voorstel van de Commissie van 12 juni 1981 alsook de toepassing ervan na 10 juli daaropvolgend dat in elk geval wel zijn.

De handhaving van de Order van 1981 was onjuist wegens het belang dat de voorstellen van de Commissie verkrijgen wanneer de Raad nalaat te besluiten. Het feit dat een voorstel van de Commissie door de Raad wordt besproken of dat de Raad geen akkoord erover bereikt, doet niet af aan het rechtskarakter van het voorstel.

De Bondsregering stelt desbetreffend, dat het voorstel van de Commissie van 12 juni 1981, dat uitdrukkelijk uitging van de noodzaak om de haringsvangst in de ICES-sector VIa zo spoedig mogelijk weer vrij te geven en dat gebaseerd was op de aanbeveling van de ICES-werkgroep Haring, een uitgangspunt was waarmee de Lid-Staten overeenkomstig artikel 5 EEG-Verdrag rekening moesten houden om te komen tot een gemeenschappelijk optreden, dat misschien niet vereiste dat de Order van 1981 werd ingetrokken, maar in ieder geval dat hij niet werd toegepast.

De Duitse regering geeft derhalve in overweging, de vraag van de High Court of Justiciary te beantwoorden als volgt:

„De vaststelling van een nationale instandhoudingsmaatregel die volgens de beschikbare wetenschappelijke gegevens niet objectief noodzakelijk is en die door een Lid-Staat zonder voorafgaande raadpleging of goedkeuring van de Commissie is ingevoerd, is ook onverenigbaar met het gemeenschapsrecht wanneer zij in de plaats komt van een instandhoudingsmaatregel van goeddeels dezelfde inhoud, die eerder met inachtneming van het gemeenschapsrecht is vastgesteld. De handhaving van een nationale instandhoudingsmaatregel die verscheidene jaren eerder door de Commissie is goedgekeurd, is in elk geval niet meer in overeenstemming met het gemeenschapsrecht wanneer zij volgens de beschikbare wetenschappelijke gegevens niet meer objectief noodzakelijk is en de Commissie een op die gegevens gebaseerd voorstel heeft ingediend waarmee de inhoud van de nationale instandhoudingsmaatregel zich niet verdraagt."

Voor het geval de prejudiciële vraag, anders dan voorgesteld, bevestigend zou worden beantwoord, geeft de Duitse regering in overweging om dat antwoord, zoals in eerdere rechtspraak is gebeurd, aan te vullen met alle gegevens die voor de toetsing aan het gemeenschapsrecht noodzakelijk zijn. Daarbij zou in elk geval moeten worden herinnerd aan het communautaire rechtsbeginsel, dat een strafrechtelijke veroordeling schuld veronderstelt en dat een onvermijdbare dwaling omtrent het recht een schulduitsluitingsgrond vormt. Hiervan is in casu sprake, aangezien Mehlich en Gewiese in het bezit waren van vergunningen van Duitse instanties, die hun op 29 juni 1981 op basis van het voorstel van de Commissie van 12 juni 1981 waren afgegeven.

Voor het geval het Hof de vraag van de High Court of Justiciary bevestigend zou beantwoorden, geeft de Duitse regering in overweging dat antwoord aan te vullen als volgt:

„Wanneer aan het handelen van degene die wegens overtreding van de onderhavige nationale instandhoudingsmaatregel wordt vervolgd, een onvermijdbare dwaling ten grondslag ligt, moet dit worden geacht een schulduitsluitingsgrond te zijn."

De *Commissie* geeft eerst een overzicht van het in het hoofdgeding toepasselijke recht en stelt vervolgens, dat de High Court of Justiciary met haar prejudiciële vraag inzonderheid wil vernemen, of een nationale instandhoudingsmaatregel die is vastgesteld en in werking getreden zonder voorafgaande uitdrukkelijke goedkeuring van de Commissie, en die een eerdere maatregel zonder materiële wijziging verlengt, naar gemeenschapsrecht geldig is.

Deze vraag berust, volgens de Commissie, op twee welbepaalde onderstellingen, te weten dat de Order van 1978 — die in overeenstemming was met het beleid dat de Raad in zijn voorlopige besluiten en tijdens zijn zitting van maart 1981 had bepaald — conform het gemeenschapsrecht was vastgesteld en gehandhaafd tot 1 mei 1981, en dat de Order van 1981 niet meer doet dan die van 1978 verlengen.

Onder verwijzing naar de arresten van 4 oktober 1979 (zaak 141/78, Frankrijk t. Verenigd Koninkrijk, Jurispr. 1979, blz. 2923), 10 juli 1980 (zaak 32/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk, Jurispr. 1980, blz. 2327) en 5 mei 1981 (zaak 804/79, reeds aangehaald) meent de Commissie dat de verplichting tot voor-

afgaande raadpleging niet geldt wanneer een bestaande maatregel zonder materiële wijziging eenvoudig opnieuw wordt vastgesteld. Het Verenigd Koninkrijk heeft de in artikel 5 EEG-Verdrag bedoelde algemene samenwerkingsplicht dan ook niet geschonden, en de Commissie niet belemmerd in haar toezichthoudende taak.

Overeenkomstig bijlage VI bij de resolutie van Den Haag moeten de Lid-Staten, alvorens nationale instandhoudingsmaatregelen te nemen, de goedkeuring van de Commissie trachten te verkrijgen door deze „in alle stadia van de procedure te raadplegen", maar gelet op het doel en de context van de resolutie, moet dit aldus worden uitgelegd, dat het enkel geldt voor nieuwe maatregelen en niet voor een verlenging van bestaande maatregelen.

Dit vindt bevestiging in de overgangsbesluiten van de Raad van 19 december 1978 en daarna. Uit deze besluiten blijkt dat, voor zover het gaat om technische maatregelen voor de instandhouding van en het toezicht op de visbestanden, de Lid-Staten *dezelfde* maatregelen moeten toepassen als die welke op 3 november 1976 van toepassing waren, *alsmede maatregelen* (onderstreping van de Commissie) die zijn vastgesteld overeenkomstig de procedures en criteria van bijlage VI bij de resolutie van Den Haag. Daarmee maken die besluiten duidelijk onderscheid tussen bestaande en nieuwe maatregelen; enkel voor deze laatste dient voorafgaande raadpleging plaats te vinden.

Deze uitlegging vindt ook steun in de vaste praktijk van de Lid-Staten en de Commissie bij de raadplegingen over nationale instandhoudingsmaatregelen. Blijkens deze vaste praktijk vragen de Lid-Staten niet om de goedkeuring van de Commissie voor regelingen die een eenvoudige ongewijzigde verlenging zijn van bestaande maatregelen, en verlangt de Commissie slechts dat de voorafgaande raadplegings- en goedkeuringsprocedure wordt gevolgd wanneer het gaat om verlening van een maatregel die voor een beperkte tijd was vastgesteld; in dit geval vormt de verlening een nieuwe maatregel, die goedkeuring door de Commissie behoeft.

De Commissie behoudt zich voorts het recht voor om krachtens haar bevoegdheden ex artikel 155 EEG-Verdrag de opheffing of aanpassing te verlangen van bestaande nationale maatregelen die niet meer in overeenstemming zijn met de instandhoudingsbehoeften; dit heeft zij overigens gedaan in haar brief van 28 juni 1981 aan het Verenigd Koninkrijk.

Onder verwijzing naar rechtsoverweging 46 van voornoemd arrest van 10 juli 1980 in zaak 32/79, wijst de Commissie er evenwel op, dat de Lid-Staat die nalaat tijdig kennis te geven van de verlenging van een bestaande maatregel, zelf aansprakelijk is indien zou blijken dat de nieuwe maatregel de bestaande materieel wijzigt. In een dergelijk geval moet ervan worden uitgegaan, dat de voorgeschreven procedure niet is gevolgd en de nieuwe maatregel niet op de juiste wijze tot stand is gekomen.

De Commissie geeft het Hof in overweging, de vraag van de High Court of Justiciary te beantwoorden als volgt:

„Wanneer een Lid-Staat na 1 januari 1979 zonder voorafgaande raadpleging van de Commissie een nationale instandhoudingsmaatregel die zelf in overeenstemming met het gemeenschapsrecht was vastgesteld en gehandhaafd, zonder inhoudelijke verwijzing opnieuw vaststelt, moet de aldus genomen maatregel worden geacht in overeenstemming met het gemeenschapsrecht te zijn vastgesteld en gehandhaafd."

III — Antwoord van de Commissie op de vragen van het Hof

In antwoord op de drie vragen die het Hof heeft gesteld, verklaart de Commissie hetgeen volgt:

1. De besluiten betreffende „overgangsmaatregelen", bedoeld op blz. 8 van de schriftelijke opmerkingen van de Commissie, zijn de besluiten die de Raad in de periode 1979-1982 heeft genomen in verband met het ontbreken van de noodzakelijke gemeenschapsbepalingen voor de instandhouding van de visbestanden in de onder de jurisdictie van de Lid-Staten vallende wateren. Deze overgangsmaatregelen — de eerste dateren van 19 december 1979 — hadden een beperkte geldingsduur. Nadien zijn zij herhaaldelijk verlengd (zie het arrest van 5 mei 1981, zaak 804/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk, Jurispr. 1981, blz. 1045, r.o. 4). Gedurende het voor deze zaak relevante tijdvak — van mei tot juli 1981 — was er echter geen besluit van dien aard van kracht (zie blz. 7 van de schriftelijke opmerking van de Commissie en het antwoord op vraag 2, hierna).

2. De verklaringen van de Raad na de vergaderingen van 16 december 1980 en 27 maart 1981 zijn wel in de notulen opgenomen, maar nooit omgezet in formele besluiten.

3. De in casu bestreden en op 1 mei 1981 van kracht geworden Britse regelingen zijn per 11 augustus 1981 afgeschaft.

IV — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 1 december 1983 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door C. S. Mackenzie en de Britse regering, vertegenwoordigd door P. Fraser, Q. C., M. P., W. Godwin en A. Normand; de regering van de Bondsrepubliek Duitsland, vertegenwoordigd door M. Seidel, R. Illing en J. Sedemund, en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door R. Wainwright.

Deadvocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 15 december 1983 conclusie genomen.

In rechte

1 Bij beschikking van 1 februari 1983 heeft de Schotse High Court of Justiciary krachtens artikel 177 EEG-Verdrag een prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van de gemeenschapsbepalingen betreffende de instandhouding van de rijkdommen van de zee.

2 De vraag is gerezen in een strafvervolging, door de Britse autoriteiten ingesteld tegen twee Duitse vissers, nadat de haring die zij in strijd met de geldende Britse wettelijke regeling ten westen van Schotland hadden gevangen

in sector VIa van de Internationale Raad voor het Onderzoek der Zee (hierna: ICES-sector VIa), op 10 juli 1981 verbeurd was verklaard.

3 De nationale wettelijke regeling op grond waarvan de twee Duitse vissers zijn veroordeeld, was de West Coast Herring (Prohibition of Fishing) Order 1981 (Statutory Instruments 1981/585) (hierna: de Order van 1981), in werking getreden op 1 mei 1981. Verder golden voor het aanpalende zeegebied de North Coast (Prohibition of Herring Fishing) Regulations (Northern Ireland) 1981 (S.I. 1981/100), in werking getreden op 27 april 1981. Deze twee regelingen worden hierna aangeduid als de „maatregelen van 1981". Volgens de verwijzingsbeschikking waren bij deze maatregelen de bepalingen van de West Coast Herring (Prohibition of Fishing) Order van 3 juli 1978 (S.I. 1978/930) zonder materiële wijziging opnieuw vastgesteld, uitsluitend ter correctie van een formele fout waardoor laatstgenoemde Order gedeeltelijke ongeldig was geworden, voor zover hij betrekking had op een klein — voor de onderhavige zaak niet relevant — zeegebied ten aanzien waarvan hij krachtens een voor Noord-Ierland geldende wet had moeten worden vastgesteld.

4 Nadat zij door de Sheriff of Grampian Highlands and Islands te Stornoway wegens overtreding van de Order van 1981 waren veroordeeld, hebben de betrokken vissers beroep van die vonnissen ingesteld bij de Schotse High Court of Justiciary, stellende dat deze Order naar gemeenschapsrecht ongeldig was. De nationale rechter heeft het Hof verzocht om een uitspraak over de volgende vraag:

„Wanneer een Lid-Staat na 1 januari 1979 de Commissie in kennis stelt van de hernieuwde vaststelling — zonder materiële wijziging — van een nationale instandhoudingsmaatregel die zelf in overeenstemming met het gemeenschapsrecht was vastgesteld en gehandhaafd, moet dan de opnieuw vastgestelde maatregel worden geacht te zijn genomen en gehandhaafd in overeenstemming met het gemeenschapsrecht, ook indien een uitdrukkelijke goedkeuring van de Commissie ontbreekt?"

5 Er zij aan herinnerd, dat ingevolge artikel 102 van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden en de aanpassing der Verdragen (PB L 73 van 1972, blz. 14), de bevoegdheid om maatregelen te treffen ter bescherming van de biologische rijkdommen van de zee, uitsluitend toekomt aan de Raad, die besluit op voorstel van de Commissie.

6 De rechtstoestand die voor het hoofdgeding van belang is, wordt gekenmerkt door het feit dat de Raad voor 1981 de in artikel 102 Toetredingsakte bedoelde instandhoudingsmaatregelen niet heeft vastgesteld.

7 Gelijk het Hof heeft verklaard in zijn arrest van 5 mei 1981 (zaak 804/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk, Jurispr. 1981, blz. 1045), kunnen de Lid-Staten, in geval van stilzitten van de Raad, weliswaar voorlopige instandhoudingsmaatregelen in werking doen treden, doch zij dienen, in het kader van de toezichthoudende taak die artikel 155 EEG-Verdrag de Commissie toebedeelt, zich daarbij te houden aan de materiële en formele voorwaarden die de Raad heeft neergelegd in bijlage VI bij de resolutie van Den Haag van 3 november 1976 en die hij heeft bevestigd in zijn verklaring van 31 januari 1978.

8 Leest men die resolutie en die verklaring in hun onderlinge samenhang, dan blijkt dat, wat de formele voorwaarden betreft, de betrokken Lid-Staten geen nationale instandhoudingsmaatregelen in werking mogen doen treden dan na eerlijk te hebben getracht de goedkeuring van de Commissie te verkrijgen, die in alle stadia van de procedure moet worden geraadpleegd.

9 Vaststaat dat de Order van 1981, die op 1 mei 1981 in werking is getreden, eerst op 4 mei daaraanvolgend aan de Commissie is meegedeeld en dat bedoelde voorwaarde derhalve niet is nagekomen.

10 De nationale rechter blijkt dus van het Hof te willen vernemen, of de verplichting om de Commissie te raadplegen en te trachten haar goedkeuring te verkrijgen vóórdat nationale instandhoudingsmaatregelen van toepassing worden verklaard, een absolute verplichting is en of zij derhalve geldt voor de vaststelling van iedere nationale maatregel, daaronder begrepen het opnieuw vaststellen — zonder materiële wijziging — van maatregelen die de Commissie eerder heeft goedgekeurd.

11 Het dwingende karakter van de in vorenbedoelde resolutie en verklaring vervatte vormvoorschriften moet worden beoordeeld in het licht van de door de Gemeenschap nagestreefde doelstellingen.

12 Daarbij moet worden beklemtoond, dat die vormvoorschriften de naleving van de door de Raad in genoemde documenten gestelde materiële voorwaarden, die voor de Lid-Staten bindend zijn, beogen te verzekeren in een situatie waarin uitvoeringsbepalingen van een gemeenschappelijk beleid voor de instandhouding van de visbestanden ontbreken.

13 Zoals het Hof immers heeft verklaard in het voornoemd arrest van 5 mei 1981 (zaak 804/79, Commissie t. Verenigd Koninkrijk), zijn de Lid-Staten wegens de omstandigheid dat de Gemeenschap het gemeenschappelijk belang en het onaangetast blijven van haar eigen bevoegdheden dient te kunnen waarborgen, in een dergelijke situatie verplicht om geen nationale instandhoudingsmaatregelen in te voeren tegen de eventueel door de Commissie geformuleerde bezwaren, voorbehouden of voorwaarden in.

14 Uit het voorgaande volgt evenwel, dat wanneer een Lid-Staat, een eerder met inachtneming van de materiële en formele voorwaarden van het gemeenschapsrecht vastgestelde nationale maatregel voor de instandhouding van de rijkdommen van de zee zonder inhoudelijk wijziging opnieuw vaststelt, de Commissie niet nogmaals behoeft te worden geraadpleegd. De nieuwe nationale maatregelen moeten echter wel aan de Commissie worden meegedeeld, teneinde deze in staat te stellen zich een nauwkeurig beeld te vormen van de stand van het recht dat in de verschillende Lid-Staten geldt.

15 Er zij op gewezen, dat de Raad in zijn verklaring van 27 maart 1981 die aan de notulen van zijn vergadering werd gehecht, de Lid-Staten heeft verzocht om, ter voorkoming van ernstige verstoringen, voor 1981 soortgelijke maatregelen te treffen als die welke zij in de vorige jaren hadden genomen.

16 Bij verordening nr. 754/80 van 26 maart 1980 (PB L 84 van 1980, blz. 36) had de Raad de TAC voor haring in de ICES-sector VIa op nul vastgesteld, terwijl de Commissie op 18 november en 16 december 1980 had voorgesteld de TAC voor die zone voor het jaar 1981 wederom op nul te bepalen.

17 Eerst na de inwerkingtreding van de Britse maatregelen van 1981 heeft de Commissie op 12 juni en 24 juli 1981 haar oorspronkelijke voorstellen voor een TAC nul voor dat jaar — die de Raad evenwel nog niet had vastgesteld — gewijzigd en de Lid-Staten op 27 juli 1981 meegedeeld, dat haar laatste voorstel voor een TAC voor haring van 65 000 ton moest worden geacht bindend te zijn (PB C 224 van 1981, blz. 1).

18 In haar bij het Hof ingediende opmerkingen noemt de regering van de Bondsrepubliek Duitsland een geval waarin de handhaving zonder materiële wijziging van een eerder in overeenstemming met het gemeenschapsrecht vastgestelde maatregel niet mogelijk zou zijn, namelijk wanneer uit de ont-

wikkeling van de beschikbare wetenschappelijke gegevens terzake zou blijken dat de eerdere beschermende maatregelen niet meer strikt noodzakelijk zijn voor het beheer en de instandhouding van de visbestanden. In een dergelijk geval zouden de nationale autoriteiten het initiatief moeten nemen om met inachtneming van vorenbedoelde materiële en formele voorschriften hun regeling te wijzigen en aan de nieuwe situatie aan te passen.

19 Dit standpunt kan niet worden aanvaard. Het houdt immers geen rekening met het feit dat de bevoegdheid om maatregelen te treffen ter bescherming van de biologische rijkdommen van de zee, sinds 1 januari 1979 op de Gemeenschap is overgegaan. Het staat derhalve uitsluitend aan de gemeenschapsinstanties om te constateren dat de eerder vastgestelde beschermende maatregelen niet meer aan de nieuwe wetenschappelijke gegevens beantwoorden, en om de maatregelen te treffen die die situatie verlangt.

20 Gelet op het voorafgaande, moet aan de nationale rechter worden geantwoord, dat verlenging, zonder materiële wijziging, van een nationale maatregel voor de instandhouding van de rijkdommen van de zee, die eerder met inachtneming van de formele en materiële voorwaarden van het gemeenschapsrecht is vastgesteld, geen nieuwe raadpleging van de Commissie behoeft.

Kosten

21 De kosten door de regering van het Verenigd Koninkrijk, de Procurator Fiscal te Stornoway, de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door de Schotse High Court of Justiciary bij beschikking van 1 februari 1983 gestelde vraag, verklaart voor recht:

Verlenging, zonder materiële wijziging, van een nationale maatregel voor de instandhouding van de rijkdommen van de zee, die eerder met inachtneming van de formele en materiële voorwaarden van het gemeenschapsrecht is vastgesteld, behoeft geen nieuwe raadpleging van de Commissie.

	Mertens de Wilmars	Koopmans	Bahlmann
Galmot	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keeffe
Bosco	Due	Everling	Kakouris

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 14 februari 1984.

De griffier
voor deze

H. A. Rühl

Hoofdadministrateur

De president

J. Mertens de Wilmars

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL SIR GORDON SLYNN VAN 15 DECEMBER 1983 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

De kapiteins van twee Duitse vissersschepen, de „Hannover" en de „Kiel", werden op 10 juli 1981 voor de Schotse westkust betrapt bij het vissen op haring. Zij werden aangehouden en vervolgd wegens overtreding van de krachtens de Sea Fish (Conservation) Act 1967 (zoals nadien gewijzigd) vastgestelde West Coast Herring (Prohibition of Fishing) Order 1981, die de visserij in het gebied waar de schepen werden aangetroffen, verbood. De kapiteins werden op 13 juli 1981 door de rechter schuldig bevonden en berispt, terwijl hun vangst verbeurd werd verklaard. De betrokkenen gingen in beroep bij de High Court of Justiciary, waar zij stelden dat de Order strijdig was met het gemeenschapsrecht. Deze appèlrechter heeft het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag verzocht om een antwoord op de

1 — Vertaald uit het Engels.